

gymnasium Haganum

Schoolplan 2020-2024

Inhoudsopgave

Inleiding	p.3
Hoofdstuk 1. Algemene schoolgegevens	p.4
Hoofdstuk 2. Missie en identiteit	p.6
2.1 Missie	p.6
2.2 Identiteit	p.6
2.3 Burgerschap	p.7
Hoofdstuk 3. Kwaliteit van het onderwijs	p.8
3.1 Ontwikkelingen	p.8
3.2 Examinering en resultaten	p.8
3.3 Professionalisering van het personeel	p.9
Hoofdstuk 4. Leerlingbegeleiding	p.11
4.1 Begeleiding en zorg	p.11
4.2 Leerlingbetrokkenheid	p.13
Hoofdstuk 5. ICT	p.14
Hoofdstuk 6. Ambities	p.15
I Gymasiaal onderwijs	p.16
II Autonome en zelfstandige leerling	p.16
III Persoonsvorming	p.17
IV Uitdagend en betekenisvol onderwijs	p.17
V Balans tussen leren en presteren	p.18

Inleiding

Voor u ligt het schoolplan van Gymnasium Haganum voor de periode van 2020 tot 2024. De totstandkoming van dit plan heeft enige maanden vertraging opgelopen ivm het sluiten van de school vanaf maart 2020. In zeer korte tijd hebben we het online-onderwijs opgezet en zijn collega's in korte tijd ICT-vaardig geworden.

Het online-onderwijs was weliswaar een uitkomst tijdens de sluiting, maar kent zeker ook zijn beperkingen. Wat we al lang wisten en waar we nu echt mee zijn geconfronteerd, is hoe belangrijk het is om fysiek contact te hebben met je leerlingen en hoe belangrijk het is om leerlingen structuur te bieden en veel te herhalen. Leerlingen gaven aan zich erg verveeld te hebben tijdens deze periode, maar een groot aantal vond de relatieve rust van korte dagen, zonder toetsen een verademing. We willen de goede dingen meenemen in het onderwijs van de komende jaren en hebben dit verwerkt in dit schoolplan.

Het schoolplan is tot stand gekomen in een gezamenlijk proces waarbij alle leerlingen en docenten betrokken zijn geweest. Leerlingen hebben een middag in groepen verdeeld over de leerjaren samengewerkt aan de vraag wat zij willen behouden aan hun school en wat zij willen verbeteren aan de school.

Met de input van de leerlingen is docenten gevraagd wat hun is opgevallen in de antwoorden van leerlingen en waar we echt stappen in willen zetten.

Het uitgangspunt voor iedereen is geweest dat we een goede school zijn waar zowel leerlingen als docenten zich thuis voelen en waar we de goede dingen willen behouden, maar waar we ook openstaan voor verbeterpunten en kansen. Zowel leerlingen als docenten als andere medewerkers zijn trots op de school en tegelijkertijd realiseren we ons dat de inzet van ieder nodig is om de school de bijzondere plek te laten blijven die hij is.

In het vorige schoolplan waren veel beleidspunten opgenomen die we wilden verwezenlijken en dat is gelukt. Terugkijkend constateren we echter dat je van alles kunt realiseren in de school, maar dat de basis het proces in de klas tussen leerling en docent is en dat daar de volle aandacht naar uit zou moeten gaan. Dit is vanzelfsprekend en toch ook de grootste uitdaging.

In dit schoolplan is meer aandacht voor de dagelijkse praktijk in de klas. Wat willen wij met ons onderwijs bereiken? Er is een duidelijke ambitie uitgesproken dat we leerlingen een brede gymnasiale vorming willen bieden door ruim aandacht te geven aan kritische leren denken, taal, cultuur en wetenschappelijke vorming. Naast het cognitieve gedeelte, besteden wij veel aandacht aan de persoonlijke, sociale, maatschappelijke en culturele ontwikkeling in de moderne, diverse samenleving. We leiden op voor een diploma, maar willen onze leerlingen meer meegeven, zowel aan kennis als op het gebied van persoonsvorming.

Hoofdstuk 1. Algemene schoolgegevens

Opleiding

Gymnasium Haganum is een categoriaal openbaar gymnasium met ruim 800 leerlingen.

Huisvesting

Adres: Laan van Meerdervoort 57, 2517 AG in Den Haag

Telefoon: 070 3469243

Internet: www.haganum.nl

e-mail: haganum@haganum.nl

Bevoegd gezag

Het bevoegd gezag van het gymnasium Haganum is de Stichting VO Haaglanden.

De Stichting VO Haaglanden is een samenwerkingsverband voor openbaar en algemeen bijzonder voortgezet onderwijs in de regio Haaglanden.

Voorzitter College van Bestuur: dhr. A.S.M. Peters

Secretaris bestuur: dhr. drs. P.H. van Laarhoven

Bestuursbureau

Bezoekadres: De Ruijterstraat 36, 2518 AS Den Haag

Postadres: Postbus 85695, 2508 CJ Den Haag

Telefoon: 070-4262626

Fax: 070-4262627

Personele bezetting

Per 1 augustus 2020 bedraagt het aantal personeelsleden in totaal 77.

Dit aantal is onderverdeeld over verschillende functiecategorieën:

Schoolleiding: 1 rector, 1 conrector en 1 bedrijfsvoerder

Docenten: 65 medewerkers

Onderwijsondersteunend personeel: 10 medewerkers

Op het Haganum zijn vrijwel alle docenten eerstegraads bevoegd. Een zeer klein aantal docenten volgt een opleiding voor een bevoegdheid in een tweede vak.

Docenten worden begeleid door speciaal daartoe opgeleide docenten.

Docenten die stagiairs begeleiden, worden daarvoor opgeleid.

De verdeling mannen en vrouwen onder het OOP is: 5 vrouwen en 5 mannen

De verdeling mannen en vrouwen in het OP is ongeveer gelijk met heel kleine jaarlijkse fluctuaties.

De verdeling mannen en vrouwen binnen de schoolleiding is: 2 vrouwen (1,8 fte) en 1 man (1 fte)

Er is een mooie leeftijdsopbouw onder het OP.

Niet tot de schoolleiding behoren de leerjaarcoördinatoren voor de verschillende leerjaren. Zij zijn aanspreekpunt voor mentoren, leerlingen en ouders en hebben geen leidinggevende rol in de school.

Voedingsgebied

Het voedingsgebied van de school bestaat uit de gemeente Den Haag en de omliggende regio (Wassenaar, Voorburg, Rijswijk, Nootdorp, Delft en het Westland)

SHZG

Categorale gymnasia vormen een aparte categorie vo-scholen in Nederland. Alle categorale gymnasia zijn verenigd in de stichting het zelfstandig gymnasium (SHZG). Deze stichting biedt vooral organisatorische ondersteuning; op didactisch gebied heeft een Honours Program waarbij onze school aansluiting zoekt. Daarnaast heeft de stichting een eigen collegiaal visitatieprogramma.

Hoofdstuk 2. Missie en identiteit

2.1 Missie

Het Haganum is een school waar ieder wordt gezien en zichzelf mag zijn, ongeacht religie, politieke overtuiging, seksuele geaardheid of afkomst. We hebben respect voor de persoonlijkheid en de mening van de ander en ieder doet zijn best om ervoor te zorgen dat de ander zich welkom voelt. Gelijkwaardigheid is in alles ons uitgangspunt.

We vinden het belangrijk dat onze leerlingen zich maximaal ontplooien op cognitief gebied. Kennisoverdracht is een belangrijk doel van ons onderwijs en hierbij vormen de denkwijzen van de klassieke oudheid een belangrijke basis.

Ontwikkeling op maatschappelijk, sociaal-emotioneel en creatief gebied vinden wij echter net zo belangrijk als kennisoverdracht. Wij bieden onze leerlingen dan ook een leeromgeving waarin zij zich kunnen vormen tot kritische wereldburgers met een open en scherpe blik op de wereld om hen heen.

Wij begeleiden onze leerlingen op een coachende manier, waarbij het geven van vertrouwen in het eigen kunnen van de leerling centraal staat. Tegelijkertijd geven wij onze leerlingen een grote verantwoordelijkheid voor het eigen leerproces en sturen we bij waar nodig.

2.2 Identiteit

Het Haganum is een openbare school. Het openbare karakter geeft aan dat wij een grote waarde hechten aan respect voor ieders godsdienst of levensbeschouwing. Dit komt vooral tot uiting in de dagelijkse omgang met elkaar, maar ook in de manier waarop stof in de lessen wordt behandeld en maatschappelijke onderwerpen worden besproken. Wij verwachten van al onze docenten dat zij hun vak plaatsen in een maatschappelijke context daarbij rekening houdend met de verschillende achtergronden van leerlingen. Sommige gebeurtenissen of ontwikkelingen zijn lastiger bespreekbaar te maken dan andere, en toch vinden wij dat wij belangrijke zaken moeten bespreken, ook al is het aangaan van het gesprek met leerlingen over lastige onderwerpen voor de een vanzelfsprekender dan voor de ander.

Daarnaast hebben wij het vak cultuurbeschouwing in klas 1 en 2 waarin leerlingen kennismaken met belangrijke levensbeschouwelijke tradities van alle grote religies en leren reflecteren op hun eigen waarden.

De wereld verandert, globaliseert en de complexiteit van de uitdagingen lijkt steeds toe te nemen. Onze leerlingen ervaren deze ontwikkeling aan den lijve en zullen hier in de toekomst mede vorm aan geven. Dit betekent voor hen een voortdurende aanpassing aan veranderende omstandigheden en een leven lang leren, maar vooral ook dat zij moeten leren samenleven in een diverse en complexe maatschappij, zonder zich af te sluiten voor de diversiteit.

Om dit te kunnen doen, hebben leerlingen kennis nodig, maar ook inzicht in hun eigen kunnen, zelfvertrouwen en het vermogen om zich te verplaatsen in de ander. Onze leerlingen leren veel door

de omgang met elkaar; het Haganum is immers een kleine gemeenschap waarin veel nationaliteiten, sociaal-economische milieus en overtuigingen vertegenwoordigd zijn.

2.3 Burgerschap

Wij nemen de invulling van kritisch burgerschap zeer serieus, zeker ook omdat dit aansluit bij onze onderwijsvisie waarin kritisch denken en reflecteren op het eigen handelen een belangrijke plek hebben. Burgerschap hoort bij alle vakken en dus bij alle docenten thuis. Burgerschap krijgt geen vrijblijvende plek in de school; de resultaten gaan wij jaarlijks meten. Een eerste meting is vorig jaar gedaan.

Er is een werkgroep burgerschapsvorming aan de slag die inventariseert welke elementen van burgerschap op dit moment nadere invulling behoeven en die tevens bekijkt hoe burgerschap een duidelijk herkenbare plek in de vakken en buitenschoolse activiteiten kan krijgen.

Wij vinden dat persoonsvorming een belangrijk aspect is van burgerschapsvorming, ook al is dat niet terug te lezen in de wettelijke eisen die aan burgerschapsonderwijs worden gesteld. Het doel van persoonsvorming sluit aan bij de onderwijsvisie. Wij willen onze leerlingen zowel cognitief uitdagen als een bijdrage leveren aan hun persoonlijke ontwikkeling. Beide zijn processen waar we met z'n allen gedurende zes jaar aan werken. Dat gebeurt in de lessen, in het mentoraat, tijdens excursies en reizen, in de buitenschoolse activiteiten en tot slot in het decanaat.

Hoofdstuk 3. Kwaliteit van het onderwijs

3.1 Ontwikkelingen

Alle leerlingen met een vwo-advies zijn welkom op het Haganum. Docenten geven onderwijs op hoog niveau, met veel liefde voor hun vak. Leerlingen beschouwen dit als een van de belangrijkste pluspunten van hun school. Wij bieden onze leerlingen een brede opleiding en daarmee een goede voorbereiding op een studie aan een universiteit of hogeschool.

Wij kunnen er niet meer van uitgaan dat elke leerling de bagage meeneemt van huis die wij vinden passen bij een gymnasiale omgeving. Dat betekent een extra inspanning van de school, zeker ook omdat we constateren dat er bij veel leerlingen sprake is van een taalachterstand.

Wij hebben elk jaar een zeer goede examenuitslag, maar er zijn ook zorgen over de tussentijdse doorstroom en uitstroom, zeker afgezet tegen de goede uitslag. Wij hebben een aantal maatregelen genomen om meer grip te krijgen op het onderwijsproces:

- Het coachend mentoraat heeft een vaste plek in de school gekregen. Docenten en leerlingen vinden het een prettige manier van begeleiding, omdat elke leerling aandacht krijgt en leerlingen uitgedaagd worden meer zelf na te denken.
- Via ICT kunnen docenten hun leerlingen beter volgen en individueel feedback geven. Vanaf schooljaar 20-21 heeft elke leerling een eigen chromebook waarmee het gebruik in de klas gemakkelijker is gemaakt.
- Er wordt meer formatief getoetst, met wisselend resultaat. Leerlingen geven aan dit prettig te vinden, maar we constateren ook dat zij het pas echt serieus nemen als er cijfers worden gegeven.
- Wij zetten vroeg in met extra begeleiding en training van de executieve vaardigheden in klas 1 en 2.
- Er komen klassenassistenten voor de klassieke talen en wellicht voor meerdere vakken. Het effect van deze vorm van ondersteuning zullen wij evalueren in de loop van het eerste jaar.

Deze maatregelen zijn behoorlijk concreet; het volgen van het didactisch proces in de klas is dat veel minder. Toch zit het grote winstpunt juist in het bijsturen van dit proces.

Komend jaar starten wij met het opzetten van een schoolbreed taalbeleid. Dit blijkt steeds meer nodig, maar het is lastig vorm te geven, o.a. omdat leerlingen zelf niet zien of accepteren dat zij een taalachterstand hebben. We schakelen professionele hulp in en hebben aansluiting gezocht bij scholen binnen het bestuur en bij de andere zelfstandige gymnasia met dezelfde ervaring.

3.2 Examinering en resultaten

Het Haganum heeft uitstekende examenresultaten. De verhouding tussen deze resultaten en de doorstroom is een zorg. Met extra begeleiding op allerlei gebieden, zorgen wij ervoor dat leerlingen niet tussentijds uitvallen. Dat gebeurt door de eigen vakdocenten in de les, maar ook daarbuiten via huiswerkbegeleiding of extra vakinhoudelijke ondersteuning. Gemeentelijke subsidies worden voor dit doel ingezet. De afdelingsleiders voeren op structurele en zeer regelmatige basis overleg met de mentoren en monitoren zelf eveneens het cijferbeeld.

Er is een examencommissie die zeer regelmatig bijeenkomt om onregelmatigheden bij en klachten over het examenwerk te bespreken. Het goede functioneren van deze commissie zorgt er ook voor dat er minder onregelmatigheden en onduidelijkheden zijn.

De examensecretaris heeft wekelijks contact met het hoofd van de administratie gedurende het jaar en ook dit contact zorgt ervoor dat er goed zicht is op het verloop van het examen.

3.3 Professionalisering van het personeel

Op het Haganum werken vrijwel alleen eerstegraads docenten. Van het lerarentekort hebben wij relatief weinig last, hoewel ook wij voor een aantal bèta-vakken moeite moeten doen om goede docenten te vinden.

Omdat wij onze verantwoordelijkheid willen nemen bij het opleiden van nieuwe docenten en daarmee een bijdrage hopen te leveren aan het lerarentekort, maken wij vanaf schooljaar 2019-20 onderdeel uit van de vierde opleidingsschool in Den Haag, 4OLS. Dit betekent dat er jaarlijks ongeveer 13 stagiairs naar onze school toe komen. Voor de docenten die deze stagiairs gaan begeleiden is dit een extra uitdaging. Zij worden allen geschoold in de begeleiding en kunnen samenwerken met andere scholen binnen de 4OLS.

Het voordeel voor onze eigen school is dat het opleiden van nieuwe docenten zorgt voor inzicht in het eigen functioneren bij de zittende docenten. Daarnaast kent het Haganum een geringe mobiliteit en op deze manier komen er toch regelmatig nieuwe gezichten met nieuwe ideeën binnen de school.

Secties

Docenten zijn georganiseerd in secties en deze secties hebben een grote mate van autonomie. Elke sectie valt onder een afdelingsleider die dan ook de direct leidinggevende is van de leden van deze sectie. De sectieleiders spreken vier keer per jaar met de schoolleiding over praktische zaken die alle secties betreffen.

Over de kwaliteit van het onderwijs en de borging ervan worden afspraken gemaakt binnen de secties. Die afspraken zijn vastgelegd in het vakwerkplan en PTA.

Met secties wordt een aantal malen per jaar gesproken over de kwaliteit van het onderwijs en de borging van deze kwaliteit. De ingestelde ontwikkeltijd kunnen secties naar eigen inzicht inzetten en deze wordt gewaardeerd. Secties zoeken meer dan voorgaande jaren samenwerking met andere secties in de vorm van vakoverstijgende projecten voor leerlingen.

Scholing

Aan scholing wordt veel tijd en aandacht besteed. Zowel het OP als het OOP schoolt zich jaarlijks. Docenten hebben nog steeds een deskundigheidsbevordering van 10%. Over de inzet ervan maken docenten en hun leidinggevendens afspraken.

Ook van de schoolleiding mag verwacht worden dat deze zich professionaliseert. Zij volgt regelmatig cursussen en bezoekt congressen. In het jaar 2017-18 heeft de gehele schoolleiding meegedaan aan een 360-graden feedback. De resultaten hiervan zijn besproken aan de hand van een eigen reflectie op de uitkomsten. Tijdens dit gesprek zijn ontwikkelpunten geformuleerd en is er scholing aan gekoppeld.

In het voorjaar van 2020 vindt de tweede ronde plaats.

Begeleiding

Voor startende en/of nieuwe docenten is er een goed inductietraject waarvan de voortgang wordt bewaakt door de BOS'sen, de begeleiders op school. De schoolleiding en de sectieleider bezoeken lessen van nieuwe collega's en gebruiken daarbij eenzelfde kijkwijzer.

Inmiddels is het meer geaccepteerd dat zittende docenten begeleid worden door daarvoor opgeleide begeleiders als dat nodig mocht blijken aan de hand van lesbezoeken, het cijferbeeld en/of leerlingenquêtes.

Wat nog te weinig gebeurt en waar we echt stappen in willen zetten, is de collegiale visitatie. Deze moet een vaste plek krijgen in de professionalisering van docenten. Dit is een van onze doelen van de komende jaren.

Van docenten en het ondersteunend personeel wordt verwacht dat zij het organisatiebelang stellen boven het persoonlijk belang. Concreet betekent dat dat het rooster zo veel mogelijk wordt afgestemd op leerlingen, dat iedereen zich houdt aan gemaakte afspraken en zich opstelt als lid van een team. Het is een uitdaging om het teamgevoel te versterken en daarbij ruimte te houden voor de talenten van het individu.

Docenten en het ondersteunende personeel hebben jaarlijks ontwikkelgesprekken met hun direct leidinggevende. Er is daarin veel ruimte voor reflectie en aandacht voor de eigen professionele ontwikkeling. Voorafgaand aan deze gesprekken, vinden lesbezoeken plaats.

Hoofdstuk 4. Leerlingbegeleiding

4.1 Begeleiding en zorg

Als categoriaal gymnasium is er een grote verantwoordelijkheid voor de prestaties en het welzijn van leerlingen, omdat leerlingen de school moeten verlaten als zij het niveau niet aankunnen. De schoolleiding is zich zeer bewust van deze verantwoordelijkheid. Veel leerlingen voelen echter de druk om te presteren en dat kan ten koste gaan van hun welzijn. Daarom is een goede begeleiding van groot belang.

Wie bieden begeleiding?

Aan begeleiding van onze leerlingen bieden wij: mentoraat, decanaat, RT, faalangstreductietraining, coördinator passend onderwijs, cursus huiswerkbegeleiding (ook voor ouders), vakinhoudelijke ondersteuning, cursus executieve vaardigheden en begeleiding op maat voor begaafde leerlingen.

- Mentoraat: elke leerling heeft een mentor die op coachende wijze begeleidt. Dit houdt in dat een mentor met al zijn of haar leerlingen zeer geregeld gesprekken voert over het leerproces.
- Vakinhoudelijke ondersteuning: van elke vakdocent verwachten wij dat hij of zij de leerlingen in de klas kent en volgt. Het kan voorkomen dat een leerling toch extra ondersteuning nodig heeft en voor die leerlingen bieden wij in klas 1 en 2 vakinhoudelijke ondersteuning. Er is ook een tutoraat waarbij leerlingen van de bovenbouw tegen een geringe vergoeding bijles geven aan leerlingen van de onderbouw.
- Cursus schoolrijpheid: al aan het begin van klas 1 zijn er leerlingbesprekingen waarin het gedrag en de prestaties worden besproken. Leerlingen uit klas 1 die het nog niet lukt om te leren leren, gaan naar deze cursus.
- Cursus huiswerkbegeleiding: Ouders van klas 1 en 2 bieden wij elk jaar een cursus van twee avonden waarin zij tips krijgen over de begeleiding bij het maken van huiswerk.
- Cursus executieve vaardigheden: er zijn altijd leerlingen die het lastig vinden om hun werk te plannen of andere vaardigheden die wij van hen verwachten op een goede manier in te zetten. Voor deze leerlingen is er een cursus executieve vaardigheden die wordt gegeven door de RT-specialist.
- Begaafdheid: in klas 1 en 2 voeren daarvoor opgeleide coaches gesprekken met leerlingen die extra uitdaging willen of leerlingen die onderpresteren door hun begaafdheid en daardoor uit dreigen te vallen.
- Stressreductietraining: voor leerlingen die daaraan behoefte bieden, hebben wij een cursus stressreductie. Deze wordt gegeven door geschoolde docenten. Wij zijn ons ervan bewust dat het voorkomen van faalangst prioriteit moet hebben.

Externe huiswerkbegeleiding

Er is een huiswerkinstituut in de school, waarmee we goede contacten hebben. Dit instituut biedt geen examentrainingen aan bij ons, dat doen wij zelf. Een inventarisatie onder de examenleerlingen laat overigens zien dat veel leerlingen, naast de training op school een examentraining bij een commercieel instituut volgen. Daarnaast hebben wij goede contacten met een externe bijlesdocent klassieke talen. Leerlingen die extra ondersteuning volgen bij deze docent, doen dat op kosten van de school en alleen in uitzonderlijke gevallen, zoals na een lange periode van ziekte of andere

afwezigheid.

Wij hebben de afgelopen jaren geprobeerd leerlingen die dat nodig hebben een plek te bieden op school om hun huiswerk te maken onder begeleiding. Dit bleek niet aan te slaan. Gelukkig heeft een aantal openbare bibliotheken plaatsen gecreëerd waar leerlingen gratis terecht kunnen.

Oudercontacten

We investeren veel in oudercontacten door cursussen en lezingen voor ouders te organiseren en zetten in op kennismakingsgesprekken met ouder, leerling en mentor, nog voordat er cijfers bekend zijn. Op contactmomenten die wel over cijfers gaan, zoals mentorgesprekken en gesprekken met vakdocentenwillen, wij dat de leerlingen zelf meekomen. Veel ouders zijn bereid om ons te helpen als wij daarvoor een oproep doen.

Zorgstructuur

Er is een goede zorgstructuur met een grote rol voor de mentor. Het zorgplan is als bijlage bijgevoegd. We hebben gemerkt dat we soms te lang wachten met het inschakelen van professionele hulp, omdat een mentor graag zelfstandig hulp blijft bieden. Een routekaart zou dit moeten voorkomen. Er zijn afspraken gemaakt voor het sneller inschakelen van de schoolmaatschappelijk werker en coördinator passend onderwijs. De zorg is concreter geworden en handelingsgericht. We zien het aantal complexe thuissituaties toenemen en daarmee de zorgvraag groter worden.

Antipestcoördinator en vertrouwenspersoon

Naast de coördinator passend onderwijs hebben wij een antipestcoördinator en een vertrouwenspersoon. De antipestcoördinator wordt preventief ingeschakeld en ook als pesten eenmaal een feit is. Hij werkt in nauw overleg met de mentor en afdelingsleider. De vertrouwenspersoon wordt sporadisch benaderd, maar we denken dat het goed is als zij zich meer profileert.

De coördinator passend onderwijs, de antipestcoördinator en de vertrouwenspersoon werken samen en verzorgen ook samen voorlichting aan docenten over de te volgen stappen.

Begaafdheid

Begaafdheid wordt een issue als dit het leerproces belemmert. Zo lang dat niet gebeurt, is het voldoende als een leerling alle kansen krijgt die hij of zij wil krijgen. Onze filosofie is dat wij veel extra's bieden aan onze leerlingen en dat we maatwerk leveren. Dat doen we via de zg. verdiepingsprojecten in de onderbouw en via het Honours programma van de gymnasia. Deelname aan deze activiteiten gebeurt op basis van motivatie en niet op basis van cijfers. Ook doen we mee aan allerlei aansluitingsprogramma's van de verschillende universiteiten. Selectie daarvoor geschiedt wel op basis van cijfers.

Komend jaar starten we met twee begaafdheidscoaches in leerjaar 1 en 2.

Decanaat

Wij hebben twee decanen. Zij voeren gesprekken met leerlingen en organiseren het LOB-traject met gebruikmaking van Qompas. Interessant is het om te lezen dat onze leerlingen vaker dan gemiddeld na enkele jaren van studie wisselen. Dat is een aandachtspunt voor de komende jaren.

4.2 Leerlingbetrokkenheid

Toen wij de leerlingen raadpleegden voor de totstandkoming van dit schoolplan kwamen er veel positieve reacties. Leerlingen geven aan het gebouw heel mooi te vinden, heel tevreden te zijn over hun docenten vanwege hun kennis en toegankelijkheid en blij te zijn met alle buitenschoolse activiteiten. Ergernissen zijn er ook over het volle gebouw, veranderingen die vaak te snel worden ingevoerd volgens hen en over de piekbelasting. Op allerlei manieren worden leerlingen betrokken bij de gang van zaken in de school. Toch geven zij soms aan zich niet gekend te voelen. Dat is dus een aandachtspunt voor de komende tijd.

Er is een actieve leerlingenraad die vier keer per jaar met de schoolleiding spreekt over leerjaaroverstijgende thema's. In deze Leerlingenraad zijn leerlingen van elk leerjaar vertegenwoordigd. Elk leerjaar heeft een referentiegroep die met de afdelingsleider spreekt over organisatorische zaken van dat leerjaar. In de MR zitten drie leerlingen die gekozen zijn door alle leerlingen. De animo voor de MR is groot en dat betekent dat het belang van de MR wordt gezien.

Elke twee jaar wordt er een tevredenheidspeiling gehouden onder leerlingen, docenten en ouders. De resultaten ervan worden met de MR besproken en indien dat nodig blijkt, wordt er beleid van gemaakt. Daarnaast worden er jaarlijks in januari leerlingenquêtes gehouden, waarbij leerlingen kunnen aangeven hoe zij hun docenten op diverse terreinen van pedagogisch handelen waarderen.

Daarnaast zijn leerlingen actief in allerlei buitenschoolse activiteiten, zoals:

- Model United Nations, MUN wordt geheel door leerlingen georganiseerd en dat geldt ook voor de debatclub.
- De culturele commissie organiseert de culturele avonden.
- Werkgroepen die zich verdiepen in klimaatverandering en de bijdrage die de school kan leveren aan een betere wereld.
- Een gay straight alliance, GSA opgericht door leerlingen met veel eigen initiatief op het gebied van tolerantie en persoonlijke ontwikkeling.

Hoofdstuk 5. ICT

Veel aandacht voor ICT zorgt voor ontwikkeling op dit gebied. De afgelopen jaren is veel geïnvesteerd in het vernieuwen van het netwerk. Er is eerst een goed Google-basissysteem uitgedacht door een ICT-commissie en vanuit dit systeem zijn we gaan bouwen. Het gevolg is dat we nu een modern netwerk hebben, geheel AVG-proof waarin alles op elkaar aansluit. Dat ging niet zonder vallen en weer opstaan en zeker niet zonder kritiek. We hebben meer professionele ICT-ondersteuning nodig dan aanvankelijk gedacht, maar die is er en daar zijn we heel blij mee. We hebben een ICT-commissie, bestaande uit enthousiaste docenten die de lijnen uitzetten met het hoofd bedrijfsvoering en ICT. Zij zijn opgeleid om hun collega's te ondersteunen en met name dat laatste wordt positief ontvangen. Scholing blijft nodig en daar zullen we tijd en geld in investeren.

Vanaf schooljaar 20-21 heeft elke leerling een eigen chromebook. Wij zijn niet van plan volledig digitaal te gaan werken; boeken blijven bestaan. We gaan docenten ook de komende jaren niet verplichten bepaalde percentages van hun les aan ICT te besteden. We willen collega's wel op de hoogte brengen van de mogelijkheden van ICT voor hun onderwijs, met name als het gaat om het volgen van de leerling of om werkdrukvermindering.

Wij maken onze leerlingen ICT-vaardig door lessen te geven in het gebruik van het chromebook en het omgaan met privacy.

Vrijwel direct na de sluiting van de scholen konden wij een start maken met ons online-onderwijs. Er vielen toen veel stukjes op zijn plaats en ineens plukten wij de vruchten van een goede ICT-omgeving. Docenten leerden in zeer korte tijd les te geven via Google-Meet en ondersteunden elkaar in dit leerproces. Met recht kunnen we zeggen dat we een grote ontwikkeling hebben doorgemaakt, waarin we veel geleerd hebben en beter weten wat goed werkt en wat niet.

Het online-onderwijs was een uitkomst, maar inmiddels zijn er veel signalen die aangeven dat het rendement van de online lessen een stuk lager is dan dat van fysieke lessen. De gehele maatschappelijke situatie werkte ook niet mee, want sommige leerlingen hebben thuis gewoon geen goede leerplek, wifi en/of andere noodzakelijke ondersteuning. Inmiddels geven wij, gedwongen door de maatschappelijke situatie hybride-onderwijs, waarbij leerlingen thuis moeten zitten en de klas op school fysiek les krijgt. Dit vergt weer andere vaardigheden van docenten en is nog lastiger dan geheel online werken. Toch zal deze vorm in de toekomst een plek in het onderwijs blijven houden.

Onze visie blijft dat de inzet van ICT het onderwijs moet dienen. De onderwijsbehoefte staat dus voorop. Docenten worden nu de school weer gewoon open is en alle leerlingen naar school mogen komen, niet gedwongen ICT actief in te zetten tijdens hun lessen, maar wij verwachten wel dat zij zich conformeren aan de keuzes die zijn gemaakt. Dat betekent dat zij huiswerk in de Google-omgeving plaatsen, opdrachten via Google-classroom uitzetten en weten hoe om te gaan met werk dat via Google-classroom wordt ingeleverd. Daarnaast verwachten wij dat elke les ook via Meet te volgen is gedurende de hele Corona-periode.

Hoofdstuk 6. Ambities

Inleiding

Zoals al eerder aangegeven, hebben alle leerlingen mee kunnen denken over de ambities en kansen die wij zien voor ons onderwijs. Klas 1 tot en met 3 heeft een middag samengewerkt en klas 4 tot en met 6 ook. Dat waren twee keer 400 leerlingen die in de school over hun eigen onderwijs en omgeving nadachten. Met hun inzichten en opmerkingen hebben alle docenten een dag gewerkt met elkaar. De vragen die zij zichzelf hebben gesteld, waren:

- Wat valt ons op aan de informatie van de leerlingen?
- Wat missen we?
- Waarop focussen we ons?
- Welke kansen zien we voor ons onderwijs?

De antwoorden op deze vragen zijn vertaald in vijf ambities, aansluitend bij de visie van de school. Deze staat in H.2 beschreven, maar wordt hier voor de duidelijkheid herhaald:

Het Haganum is een school waar ieder wordt gezien en zichzelf mag zijn, ongeacht religie, politieke overtuiging, seksuele geaardheid of afkomst. We hebben respect voor de persoonlijkheid en de mening van de ander en ieder doet zijn best om ervoor te zorgen dat de ander zich welkom voelt. Gelijkwaardigheid is in alles ons uitgangspunt.

We vinden het belangrijk dat onze leerlingen zich maximaal ontplooien op cognitief gebied. Het verwerven van kennis is een belangrijk doel van ons onderwijs en hierbij vormen de denkwijzen van de klassieke oudheid een belangrijke basis.

Ontwikkeling op maatschappelijk, sociaal-emotioneel en creatief gebied vinden wij net zo belangrijk als kennisoverdracht. Wij bieden onze leerlingen dan ook een leeromgeving waarin zij zich kunnen vormen tot kritische wereldburgers met een open en scherpe blik op de wereld om hen heen.

In de begeleiding van onze leerlingen, staat het geven van vertrouwen in het eigen kunnen centraal. Wij geven onze leerlingen een grote verantwoordelijkheid voor het eigen leerproces en sturen bij waar nodig. Dit gebeurt zowel in het mentoraat als in de vaklessen.

Met de ambities geven we aan wat wij belangrijk vinden, waar we goed in zijn en wat we kunnen verbeteren. Enkele opmerkingen ter verduidelijking:

Dit betreft een schoolplan voor vier jaren en gedurende die vier jaren willen wij ons verder ontwikkelen op de punten die genoemd zijn in de ambities.

De punten die onder de ambities hangen, vinden we vaak al in meer of mindere mate in de school terug. Een sectie zal zich in het ene punt meer herkennen dan in het andere punt en zal zich in de ene ambitie meer willen ontwikkelen dan in de andere.

I Gymnasiaal onderwijs

Kritisch leren denken, van perspectief kunnen wisselen, reflecteren op het eigen denken en handelen liggen voor ons aan de basis van het onderwijs op het Gymnasium Haganum. Dit doen wij vanuit een brede klassieke en culturele vorming, niet alleen bij de klassieke talen, maar bij alle vakken. We zien de kansen die de invloed van andere culturen biedt en erkennen ook de fricties die dit op kan leveren.

Wat vinden wij belangrijk en hoe zien we dat terug in ons onderwijs?

- Veel aandacht voor literatuur in de klassieke talen, Nederlands en alle moderne vreemde talen.
- Veel aandacht voor wetenschap in de vaklessen en projecten.
- We stimuleren het dat leerlingen breed hun vakken kiezen in de bovenbouw.
- Gestructureerd aandacht voor argumentatie en debat in de vaklessen en daarbuiten.

Onze leerlingen komen uit heel verschillende wijken en milieus en het is niet vanzelfsprekend dat zij van huis uit de culturele bagage meekrijgen die wij verwachten en die bijdraagt aan leersucces. Wat betekent dat voor ons onderwijs?

- We verwachten van onze docenten en ondersteunende medewerkers dat zij aansluiting hebben met alle leerlingen. Dat betekent dat zij hun leerlingen kennen en hen een stap verder brengen. Hier zetten wij scholing op in.
- We ontwikkelen een taalbeleid om de taalvaardigheid van veel leerlingen te verbeteren.
- We leiden een groep docenten op in het voeren van discussies in de klas over lastige onderwerpen.
- We zullen sommige leerlingen meer moeten bieden cq. intensiever of anders moeten begeleiden dan we gewend zijn. Daarvoor is nodig dat we in kaart hebben wie begeleiding nodig hebben en weten wat leerlingen nodig hebben.

II Autonome en zelfstandige leerling

Op verschillende manieren stimuleren we onze leerlingen om gedurende hun schoolcarrière steeds meer verantwoordelijkheid te nemen in het eigen leerproces. We zien in de praktijk dat leerlingen onderling verschillen qua niveau van meta-cognitieve en sociaal-emotionele vaardigheden. Begeleiding hierin kan in klas 1 nodig blijken en soms pas in latere jaren.

Er zijn ook leerlingen die de stof makkelijk aankunnen en juist behoefte hebben om zich te verdiepen of te verbreden. Er gebeurt al veel in de begeleiding van het leerproces en het bieden van kansen, zowel binnen de lessen als daarbuiten. Van leerlingen krijgen we terug dat ze aan het eind van hun schoolcarrière hebben leren plannen en doorzetten. Ook waarderen ze de buitenschoolse activiteiten, o.a. omdat zij daar een gevoel van autonomie ervaren.

Vakdocenten zijn verantwoordelijk voor het leerproces in de klas. Indien nodig, bieden wij vakinhoudelijke ondersteuning. De mentoren maken op een coachende wijze hun mentorleerlingen verantwoordelijk voor het leerproces. De begeleiding van zowel vakdocent als mentor is erop gericht om van onze leerlingen autonome en zelfstandige mensen te maken.

Wat vinden wij belangrijk en hoe zien we dat terug in ons onderwijs?

- Het coachend mentoraat speelt een belangrijke rol in het nemen van verantwoordelijkheid voor het eigen leergedrag.
- Verantwoordelijk zijn voor eigen gedrag kan alleen als de werkdruk van leerlingen niet te hoog is. Inzicht hebben in hun werkdruk is belangrijk en er consequenties aan verbinden als deze te hoog wordt.
- Secties werken met duidelijke planners, te vinden via de Google-agenda, zodat leerlingen de kans krijgen hun werk te plannen.
- Leerlingen hebben zicht op hun eigen leerproces. Dat kan via het gebruik van:
 - rubrics
 - een portfolio waarin leerlingen reflecteren op het eigen leergedrag.
- Wij bieden leerlingen trainingen aan op gebied van plannen en leren door de leerjaren heen.
- We bieden maatwerk voor leerlingen die meer aankunnen. Zij krijgen de gelegenheid om verantwoordelijkheid te nemen voor het eigen leerproces.
- Verantwoordelijkheid nemen betekent ook dat we leerlingen aan afspraken mogen houden.

III Persoonsvorming

Elke leerling kan op het Haganum zichzelf zijn en wordt geaccepteerd zoals hij of zij is. Eigen meningen en afwijkende ideeën zijn welkom, mits respectvol naar elkaar. Aandacht voor persoonlijke ontwikkeling is voor ons net zo belangrijk als de cognitieve vorming. De kernvragen daarbij zijn: wie ben ik, wat kan ik en wat wil ik.

Zowel binnen als tussen de verschillende leerjaren ontstaan gemakkelijk contacten. We zien echter ook meer groepsvorming en dat betekent dat niet iedereen elkaar even gemakkelijk meer vindt.

Wat vinden wij belangrijk en hoe zien we dat terug in ons onderwijs?

- Veel aandacht voor het mentoraat, want meer leerlingen hebben meer begeleiding nodig. Hoe kan dit vorm krijgen?
 - Structurele scholing voor het coachend mentoraat.
 - Vaste plekken in het rooster en/of de jaaragenda creëren voor het mentoraat.
- We willen de groepsvorming tegengaan en daarover het gesprek initiëren.
- Aandacht geven aan de persoonlijke ontwikkeling door leerlingen kansen te geven zich te ontplooiën op intellectueel gebied, via begaafdheidscoaching, het HPG en plusprojecten.

- Ondersteuning bieden bij onderpresteren door begaafdheid.
- In het decanaat persoonsontwikkeling een belangrijke rol laten spelen.

IV Uitdagend en betekenisvol onderwijs

Het Haganum biedt uitdagend en betekenisvol onderwijs. We streven ernaar om onze leerlingen nieuwsgierige, kritisch denkende en innovatieve wereldburgers te maken die klaar zijn voor de uitdagende samenleving van de toekomst. Onze school is een plek voor leerlingen die zich graag verdiepen in maatschappelijke, intellectuele en culturele onderwerpen en die met een brede basis van school willen komen. Leerlingen worden uitgedaagd en gestimuleerd om het beste uit zichzelf te halen. In ons onderwijs streven wij naar autonomie, verbinding en verantwoordelijkheid.

Wat vinden wij belangrijk en hoe zien we dat terug in ons onderwijs?

- De lesstof betekenisvol laten zijn voor leerlingen, d.w.z. de maatschappij in de klas halen en vakoverstijgende verbanden leggen.
Hoe kunnen we dit doen?
- Oog hebben voor de leerstof in relatie tot wat deze oproept bij leerlingen.
- Zorgen voor afwisseling tussen de lessen en keuzes creëren, zowel binnen de les als daarbuiten.
- Leerlingen geven aan dat zij graag gezien en erkend worden in hun creativiteit. Die vrijheid willen wij hun bieden en de erkenning daarvoor willen wij hun geven.
Hoe kunnen we dit doen?
-Erkenning van het belang van onze naschoolse activiteiten en dit faciliteren.
-Stimuleren van onderbouwproject voor talentvolle leerlingen en HPG in de bovenbouw.

V Balans tussen leren en presteren

Zowel leerlingen als docenten zijn er trots op dat ze op het Haganum zitten resp. werken. Leerlingen hebben de docenten hoog zitten vanwege hun vakkennis en toegankelijkheid, docenten spreken lovend over de interesse van de leerlingen.

Van oud-leerlingen horen we dat ze trots zijn op hun Haganumdiploma en het waarderen dat ze zelfstandig leerden werken en leerden doorzetten. Hoewel leerlingen graag uitgedaagd worden, ervaren ze op bepaalde momenten gedurende het jaar de belasting als (te) hoog. Hierdoor kunnen ze voor hun gevoel niet voldoen aan de verwachting. Daar komt bij dat veel leerlingen gewend zijn om te werken voor een cijfer, belang hechten aan het halen van goede cijfers en zich dan ook lastiger kunnen motiveren om iets te doen waar geen cijfer tegenover staat.

Wat vinden wij belangrijk en hoe zien we dat terug in ons onderwijs?

- In ons onderwijs hebben wij goed zicht op de voortgang van de leerling door de leerling in de klas te volgen, te kennen en zicht te hebben op wat hij of zij doet of waar hij of zij staat.
- Er komt een betere afstemming tussen de verschillende vakken ten aanzien van de studiebelasting van leerlingen door huiswerk en andersoortige opdrachten. Vakken mogen niet met elkaar concurreren.
Hoe kunnen we dit doen?

- We organiseren collegiale visitaties, om van elkaars kennis en expertise gebruik te maken.
- Studielasturen inzichtelijk maken en vertalen in lestijd en tijd te besteden aan huiswerk
- Bij een goede kwaliteit van onderwijs hoort tevens een goede kwaliteit van toetsing waarbij de wijze van toetsing aansluit bij onze ideeën over samenwerken, zelfstandig leren en vakoverstijging. Dit betekent dat:
 - we door te toetsen inzicht willen krijgen in de vorderingen van leerlingen en niet alleen prestaties willen vaststellen.
 - dat een toets niet altijd klassikaal, schriftelijk, per vak op een vast moment hoeft te worden afgenomen.

